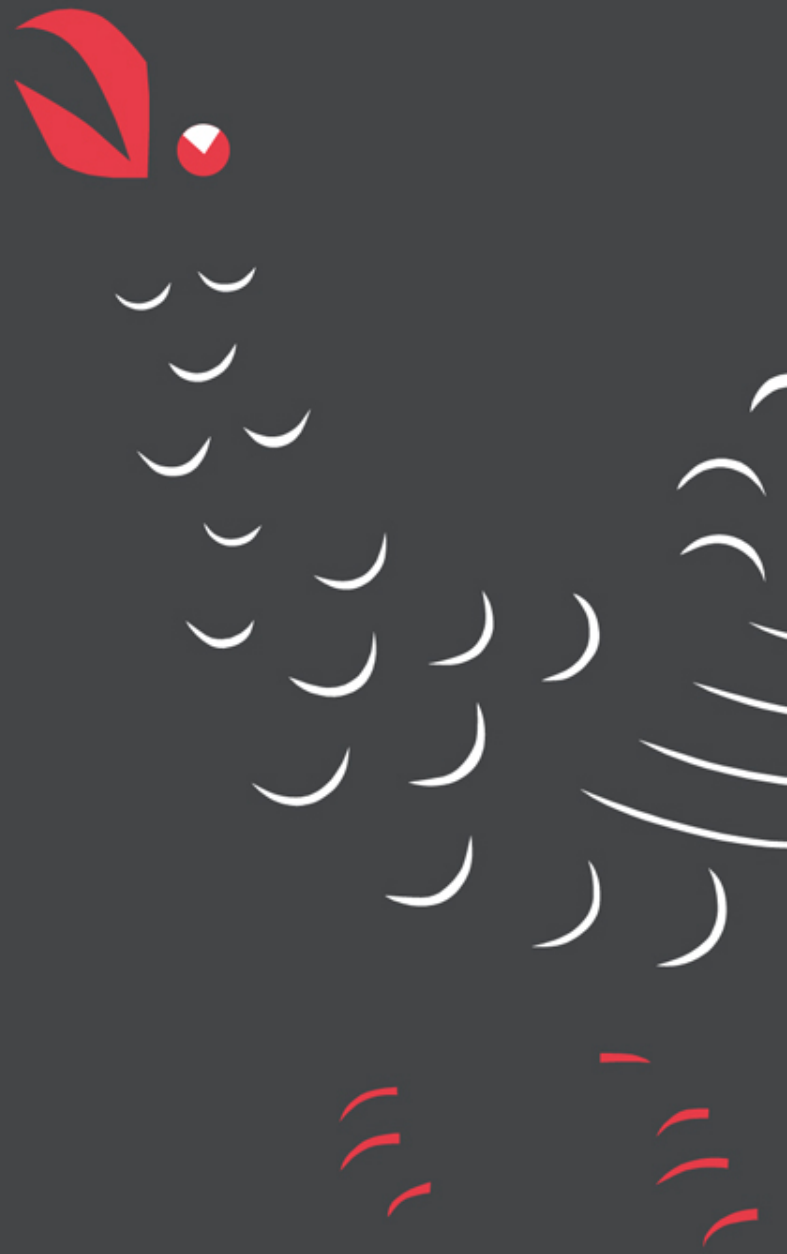

Tulevaisuuden liikkuminen Keski-Suomessa: Maakunnallinen liikennejärjestelmäsuunnitelma

KESKI-SUOMEN LIITTO

Regional Council of Central Finland

Esiselvitys Länsi-Suomen maakuntien yhteisestä liikennestrategiasta

Esittelyaineisto

5.9.2019

Kuusi maakuntaa – yhteinen liikennestrategia?

Ketä mukana?

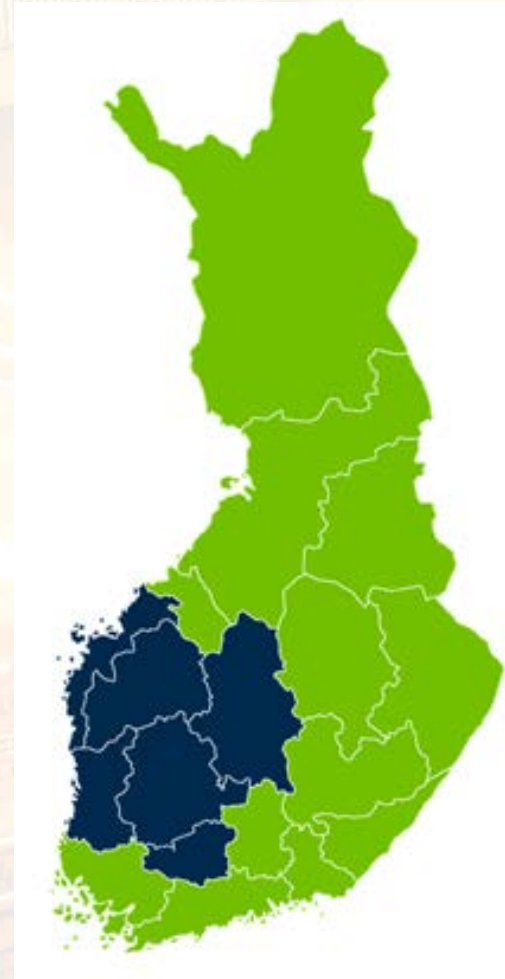
- Keski-Suomi, Etelä-Pohjanmaa, Pohjanmaa, Pirkanmaa, Kanta-Häme ja Satakunta

Mitä?

- Yhteinen näkemys suurista liikennejärjestelmäkysymyksistä
- Yhteisen kehittämisen teemat

Miksi?

- Yhteiset viestit valtakunnalliseen liikennejärjestelmäsuunnitelmaan lisäävät vaikuttavuutta
- Ratkaistaan samankaltaisia haasteita yhdessä

Miten ylimaakunnallinen liikennejärjestelmästrategia asemoituu suhteessa muihin suunnitelmiin?

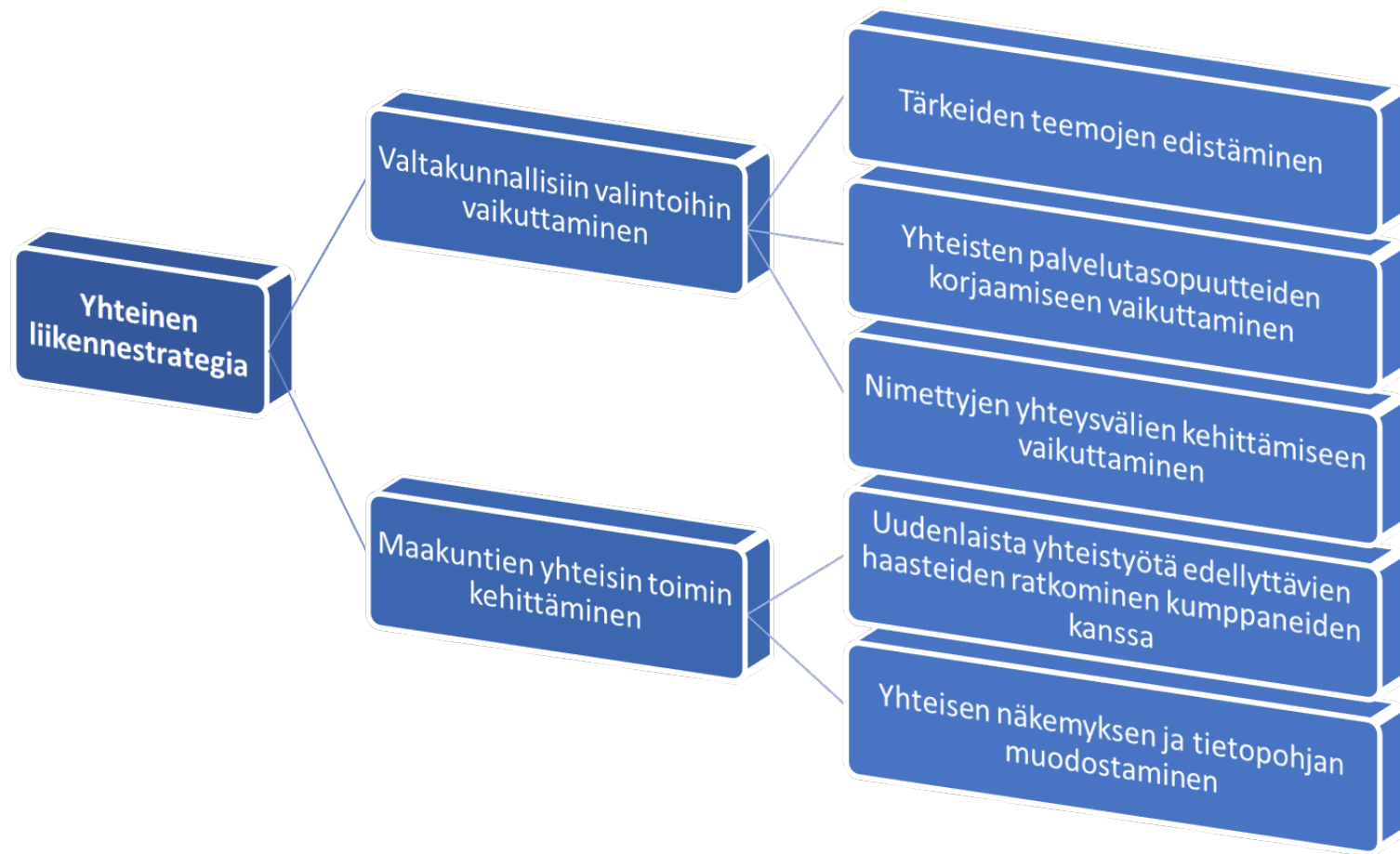

Läntisten maakuntien yhteinen ylimaakunnallinen liikennejärjestelmästrategia

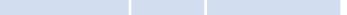
- **tunnistaa ja linjaa maakunnille yhteisiä tarpeita viestittäväksi valtakunnalliselle tasolle** (nuoli alhaalta ylös).
- **tulkitsee kansalliset valinnat ja painotukset läntisten maakuntien olosuhteisiin** (nuoli ylhäältä alas).
- **tunnistaa maakuntien yhteiset linjaukset, joita halutaan edistää maakuntatasolla.**

Tulkintojen toimeenpano tapahtuu maakunnallisessa suunnittelussa.

Maakuntia yhdistäviä teemoja

Ehdotus liikennestrategian aikatauluksi

Työvaihe	loka	marras	joulu	tammi	helmi	maalis	huhti	touko	kesä		elo
Päätös työn käynnistämisestä ja konsultin valinta											
- Strategian tavoitteiden ja käyttötarkoitusten täsmentäminen esiselvityksen pohjalta - Yhteisen ymmärryksen muodostaminen tarkasteltavista teemoista esiselvityksen pohjalta											
Teemakohtaiset analyysit ja teeman linjausten muodostaminen											
Strategialuonnos: Teemakohtaisten linjausten muodostaman kokonaisuuden tarkastelu											
Strategian täsmentäminen ja kärkitoimenpiteiden vastuutus sekä arvio vaikutuksista											
Poliittinen käsittely											
Vuorovaikutus liikennejärjestelmätyöryhmien kanssa											
Vuorovaikutus valtakunnallisen LJS:n kanssa (tavoite)											

Keski-Suomen liikennejärjestelmätyn taustaa

- Keski-Suomen liikennejärjestelmäsuunnitelma valmistui vuoden 2012 lopussa:
 - Suuret väyläinvestoinnit, elinkeinoelämän kilpailukyky, ihmisten liikkuminen, yhteistyön ja toimintamallien kehittäminen.
 - Käynnistettiin jatkuva liikennejärjestelmätyn ja perustettiin työtä ohjaava LJ-työryhmä.
- Maakuntahallitus hyväksyi voimassaolevan (2016-2019) aiesopimuksen 14.12.2015
 - Sisällössä korostuvat valtakunnalliset jatkuvan liikennejärjestelmätyn toimintaperiaatteet eli pienin askelin eteneminen sekä erilaisten toimenpiteiden toteuttaminen eri puolilla maakuntaa.

KESKI-SUOMEN LIITTO
Regional Council of Central Finland

LJS-päivitysprosessin yleiset tavoitteet

- Tunnistaa ja muodostaa yhteinen näkemys maakunnan sisäisistä sekä ylimaakunnallisista kehittämis- ja edunvalvontatarpeista
 - Ei oteta kantaa yksittäisten kuntien sisäisiin toimenpiteisiin
 - Pitkän aikavälin tarpeet (2040)
 - Lyhyen aikavälin tarpeet noin 10 vuotta
- Vastataan ilmastotavoitteiden saavuttamiseen sekä toimintaympäristön muuttumiseen
- Palvelee vaikuttamista valtakunnalliseen LJ-suunnitelmaan
- Varmistetaan maakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnittelun integroituminen maakunnan jatkuvaan aluekehittämiseen.

Toimintaympäristö murroksessa

- Ilmastotavoitteisiin vastaaminen
 - Hallitus hyväksyi 14.9.2017 keskipitkän aikavälin ilmastosuunnitelman ”Kohti ilmastoviisasta arkea” vuoteen 2030.
 - Suomi on hiilineutraali v. 2035 (Hallitusohjelma 2019)
 - Keski-Suomen ilmasto-ohjelma 2018 (Keski-Suomen kuntien ilmastohanke)
- Digitalisaatio ja teknologinen kehitys avaavat mahdollisuuksia
 - Edistäminen / Ketterät kokeilut
- Kaupungistuminen ja väestökehitys
 - Liikkumis- ja kuljetustarpeet muuttuvat
 - Alueiden erilaistuminen
- Liikennettä koskevan lainsäädännön uudistaminen ja ajantasaistaminen
 - Laki liikennejärjestelmästä ja maanteistä (tullut voimaan 1.8.2018)

Keski-Suomen LJ:n tavoitteiston rakenne

Kehittämisvisio

Keski-Suomen liikennejärjestelmä tukee päästötöntä liikkumista. Keski-Suomesta on hyvät ja luotettavat liikenneyhteydet pääkaupunkiseudulle ja naapurimaakuntien keskuksiin. Kauttakulkuliikenne on sujuvaa keskeisillä pääväylillä. Väylien ylläpidossa ja kehittämisessä otetaan huomioon paikalliset, valtakunnalliset ja EU-tason vaatimukset sekä rahoitusmahdollisuudet.

Koko maakuntaa koskevat tavoitteet

1. Elinvoima, saavutettavuus, kilpailukyky
2. Tehokkuus ja taloudellisuus ympäristönäkökulmat huomioiden
3. Turvallisuus ja toimintavarmuus

Keski-Suomen sisäistä liikkumista koskevat tavoitteet

Tavoitteiden tarkentaminen sisäisessä liikkumisessa ja erilaisissa toimintaympäristöissä

Jyväskylän
kaupunkiseutu

Seutukaupungit ja
kuntakeskukset

Maaseutu

- 1) Saavutettavuus
- 2) Liikenneturvallisuus
- 3) Ilmasto
- 4) Kestävä liikkuminen

KESKI-SUOMEN LIITTO
Regional Council of Central Finland

Koko maakuntaa koskevat tavoitteet

TEHOKKUUS JA TALOUDELLISUUS YMPÄRISTÖNÄKÖKULMAT HUOMIOIDEN

- Keski-Suomi edistää liikenteen digitalisaatiota ja hyödyntää teknologian mahdollisuudet liikennejärjestelmän palvelutason kehittämisessä.
- Maankäytön ja liikennejärjestelmän kehittäminen ottaa huomioon liikenteen ilmastotavoitteet ja ympäristövaikutukset kokonaisuutena.
- Keskisuomalaiset toimijat tekevät ilmastovaikutuksiltaan kestäviä liikkumisen ratkaisuja.

Sisäistä liikkumista koskevat tavoitteet: Saavutettavuus

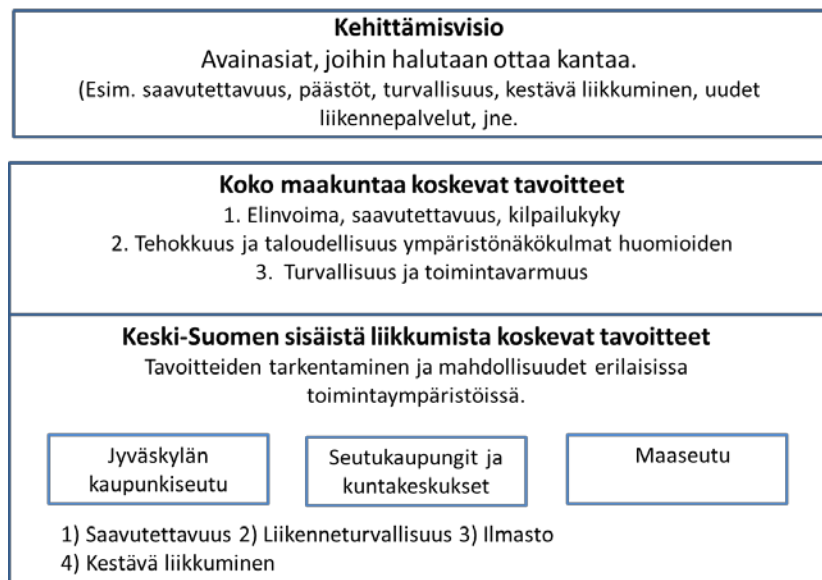
Seutukaupungit ja kuntakeskukset

- Seutukaupungeista ja kuntakeskuksista on päivittäiset julkisen liikenteen yhteydet Jyväskylään.
- Joukkoliikenteen asemille ja pääpysäkeille pääsee helposti jalan ja pyörällä.

Toimintalinjat ja toimenpiteet

- Toimintalinjat ja toimenpiteet esitetään soveltaen Valtakunnallisen LJ-suunnitelman mukaista jaottelua: liikenneverkot, liikenteen ja kuljetusten palvelut sekä liikennejärjestelmän tukitoimet.
- Toimintalinjojen alle kuvataan loogisia kokonaisuuksia (fyysisiä ja toiminnallisia toimenpiteitä), jotka vaikuttavat ”samaan suuntaan” tavoitteiden saavuttamiseksi.
- Toimintalinjat kytkevät tavoitteet ja toimenpiteet yhteen. Lisäksi toimintalinjoissa kuvataan toteutusvalmiuden edellytyksiä: tarvittavaa suunnittelua, päätöksentekoa ja rahoitusmahdollisuuksia.

TOIMENPIDE-
LISTAUKSET

KESKI-SUOMEN LIITTO
Regional Council of Central Finland

ALUSTAVIA TOIMINTALINJAPAINOTUKSIA 2019:

Toimintalinjaehdotukset	Esimerkkejä käsiteltävistä teemoista/asioita
Keski-Suomen saavutettavuuden ja elinvoiman parantaminen	- Pääväylät: Tampere-Jyväskylä ratayhteys, Vt 4 pohjoiseen, Vt 4 Vaajakosken kohta, Vt 9 - Terminaalit ja matkaketjut: Matkakeskus-Lentoasema kytkentä, yhteydet matkakeskukseen muualta Keski-Suomesta. Liityntäliikenteen kehittäminen. - Tavaraliikenteen ja kuljetusten sujuvuus pääväylillä - Työ ja asiointiliikenne JKL-pääkaupunkiseutu ja JKL –Tampere yhteysväleillä - Keski-Suomen matkailullinen saavutettavuus - Työmatkaliikenteen sujuvuus ja luotettavuus Jyväskylän työssäkäyntialueella - Alemman tieverkon liikennöitävyys elinkeinoelämän ja työssäkäynnin kannalta.
Liikennejärjestelmän turvallisuuden ja toimintavarmuuden parantaminen	- Liikenneturvallisuustyön jatkuvuus ja jalkauttaminen kuntatasolla - Jalankulun ja pyöräilyn turvallisuus - Liikenteen digitalisaation ja automatisaation lyhyen aikavälin toimenpiteet (Tiedotus ja häiriönhallinta, liikenteen hallinta ja –ohjaus) ja varautuminen pitemmällä aikavälillä - Hoito ja ylläpito: ennakointi, tiedottaminen ja priorisointi - Poikkeustilanteiden hallinta: varareitit, ennakointi, tiedottaminen
Kohti päästötöntä ja kestävää liikkumista ja liikennettä	- Maankäytön suunnittelu: MAL-kokonaisuus, keskusta-alueiden tiivistäminen, vyöhykeajattelu - Liikkumisen ohjaus ja valistus - Uudet liikkumispalvelut ja jakamistalous: yhteiskäyttöautot, micro-mobility, kimpapakyydit - Jalankulun ja pyöräilyn edistäminen - Vaihtoehtoiset käyttövoimat (julkiset hankinnat, kuljetukset, yksityinen ajoneuvoliikenne) - Joukkoliikenteen kehittäminen kaupunkiseudulla ja vähäisen kysynnän alueilla - Logistiikkatoimintojen kehittäminen
Yhteistyön ja toimintamallien kehittäminen	- Tiedolla johtaminen maankäytön, liikennejärjestelmän ja yhteistyön kehittämisessä - Ylimaakunnallinen yhteistyö pääyhteyksien kehittämisessä ja toimintamallien tehostamisessa - Alueellisen yhteistyön mallit ja teemat: resurssi- ja osaamispuutteiden kaventamiseksi maakunnan sisällä - Yhteistyö rahoitus- ja toteutusmallien hyödyntämisessä maakuntien ja kuntien välillä - Jatkuva liikennejärjestelmätyö maakunnassa (ja maakuntien välillä)

Toimijoiden nostoja työpajoista

- Keski-Suomen sijainti ”solmupiste” on mahdollisuus (Pääväylät ja terminaalit)
- Saavutettavuus johtaa erilaisiin päätelmiin riippuen siitä tarkastellaanko asiaa työmatkojen, matkailun vai kuljetusten näkökulmasta. (Pohjois-Etelä suunnan lisäksi myös poikittaissuuntaista saavutettavuutta tulee käsitellä).
- Maakunnan sisäisessä saavutettavuudessa tärkeää MAL-alueen sisäisen saavuttavuuden lisäksi Jyväskylä – seutukaupungit saavutettavuus (Työssäkäynti ja opiskelu Jyväskylässä maakunnan muilta alueilta).
- Matkaketjujen toimivuus edellyttää Matkakeskus-lentoasema yhteyden kehittämistä, yhtenäistä lippujärjestelmää ja ”maakuntatason” liityntäpysäköinnin kehittämislinjauksia.
- Päästötön ja kestävä liikenne on ”alueen omissa käsissä”, brändimahdollisuus
- Yhteinen tietopohja seurannassa, valistuksessa ja ohjauksessa (Yhteistyö).
- Käyttäjärühmien tarpeiden erottelu (Lapset/nuoret, työikäinen väestö, vanhukset, jne.)
- Teknologioiden hyödyntäminen kaikessa toiminnassa, erityisesti häiriönhallinta, liikenteen ohjaus, tiedotus
- Uudet liikkumispalvelut ja käyttövoimien edistäminen tuovat kehittämiseen uusia osapuolia ja uusia toteutusmalleja
- Yhteistyöteemat: Pirkanmaan liitto, MAL, Kestävän liikkumisen ratkaisut, matkailu – liikenneoperaattorit, hankekohtainen, Ylimaakunnallinen matkailuyhteistyö
- Ohjausta, mutta ei rajoittamisen kautta! (ohjaaminen hinnoittelun avulla)

KESKI-SUOMEN LIITTO

Regional Council of Central Finland

<http://keskisuomi.info/liikenne/>